

Vem ansvarar för snöröjningen på bygget?

Det är vintertid och somliga hoppas på snö. Men vem bär ansvaret för, och ska bekosta, snöröjning på byggarbetsplatsen? Svaret varierar beroende på situation och relation. I denna artikel ska vi titta närmare på tre vanliga situationer där frågan kan uppkomma.

TEXT: DANIEL ORRÖ, BITRÄDANDE JURIST PÅ ADVOKATFIRMAN DELPHI

Låt säga att en byggarbetsplats blir oframkomlig efter kraftiga snöfall. För att kunna utföra entreprenadarbetena måste området snöröjas. Har entreprenören rätt till ersättning för den merkostnad som sådan snöröjning innebär?

I en entreprenad med standardavtalen AB 04 eller ABT 06 förutsätts entreprenören före anbudsgivandet ha besökt arbetsområdet samt gjort en fackmässig bedömning av detsamma. Därigenom förväntas entreprenören ha skaffat sig tillräcklig kännedom om arbetsområdet och om andra förhållanden för att kunna bedöma vad som krävs för att kunna utföra kontraktarbetena. Det innebär att entreprenörens kalkyl ska inkludera sådant arbete som entreprenören på förhand borde ha förstått skulle krävas för att genomföra entreprenaden.

ÄR BYGGARBETSPLATSEN BELÄGEN utomhus och i Sverige, och sträcker sig entreprenadtiden över vintermånaderna, måste entreprenören i regel räkna med att snöröjning kan komma att krävas för att vissa kontraktarbeten ska kunna utföras. Entreprenören har i så fall inte rätt till ersättning för snöröjning. Däremot kan snöröjning medföra att entreprenören har rätt att anmäla hinder och därmed begära tidsförlängning. Entreprenören slipper då betala eventuellt förseningsvite.

Vidare är det entreprenören som ansvarar för skada på del av entreprenaden som ännu inte avlämnats, förutsatt att entreprenören inte orsakat skadan. Om till exempel taket på ett hus som entreprenören har uppfört men ännu inte avlämnat skulle rasa in på grund av för stora snölastar så ansvarar entreprenören för skadan. I en pågående

entreprenad är det alltså upp till entreprenören att hålla tak och andra utsatta ytor som ännu inte avlämnats fria från snö. För byggnader som inte berörs av entreprenadarbetena är entreprenören dock fri från ansvar, med undantag av om entreprenören själv orsakar en skada. Det ska i sammanhanget även noteras att entreprenören har en skyldighet att hålla entreprenaden försäkrad.

I RELATIONEN BESTÄLLARE – entreprenör ligger alltså ansvaret för snöröjning i de flesta fall på entreprenören. I relationen till tredje man är det dock oftast beställaren, om denna också är fastighetsägare, som bär ansvaret. En underlåtenhet att snöröja på eller omkring sin fastighet kan leda till sak- eller personskada för tredje man för vilken fastighetsägaren kan bli ersättningskyldig.

För att sådant ansvar ska aktualiseras krävs dels att fastighetsägaren har en plikt att snöröja fastigheten eller dess omgivning, dels att denna plikt inte överlåts på någon annan och dels att underlåtenheten att snöröja är att anse som vårdslös. Föreskrifter om fastighetsägares plikt att snöröja kan finnas i lag, kommunala föreskrifter och avtal. Reglerna kan därmed delvis skilja sig från kommun till kommun.

FASTIGHETSÄGAREN AVTALAR I vissa fall med entreprenören om att denna ska sköta snöröjning inom arbetsområdet i syfte att skydda allmänheten. Om entreprenören då underlåter att uppfylla sin plikt att snöröja kan skadeståndsskyldighet uppkomma gentemot tredje man i händelse av olycka. Fastighetsägaren kan i sin tur i avtal med sitt försäkringsbolag åta sig att hålla hustak röjda från snö, men då i syfte att förebygga



Daniel Orrö, biträdande jurist på Advokatfirman Delphi.

skador på byggnaden. På grund av att syftet med plikten i det senare fallet är att skydda byggnaden, och inte allmänheten, kan underlåtenhet att uppfylla plikten som huvudregel inte vara skadeståndsgrundande gentemot tredje man.

EN I SAMMANHANGET intressant regel om ersättning för skadestånd till tredje man återfinns i AB 04 och ABT 06. Regeln anger att entreprenören är skyldig att ersätta beställaren för dennas skadeståndsskyldighet gentemot tredje man om skadan har uppstått "till följd av entreprenaden". Vår gränsen går för att en skada ska anses ha uppstått till följd av entreprenaden beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Det kan därför vara oklart för parterna dels om en skada för tredje man på grund av olycka på byggarbetsplatsen överhuvudtaget ska ersättas, dels om den i så fall ska ersättas av entreprenören eller av fastighetsägaren. ■